

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 10 października 1991 r.

w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli nie mających wyższego wykształcenia.

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 3, poz. 19, Nr 25, poz. 187 i Nr 31, poz. 214, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 197 i 198, Nr 36, poz. 206 i Nr 72, poz. 423 oraz z 1991 r. Nr 95, poz. 425) oraz art. 10 pkt 1 ustawy z dnia 3 lipca 1984 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. Nr 34, poz. 181, z 1988 r. Nr 19, poz. 132 i Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 6, poz. 33, Nr 34, poz. 181 i Nr 35, poz. 192 oraz z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 89, poz. 517) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w niniejszym rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) nauczycielu — należy przez to rozumieć nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych wymienionych w art. 1 pkt 1—5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 3, poz. 19, Nr 25, poz. 187 i Nr 31, poz. 214, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 197 i 198, Nr 36, poz. 206 i Nr 72, poz. 423 oraz z 1991 r. Nr 95, poz. 425),
- 2) przygotowaniu pedagogicznym — należy przez to rozumieć nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki szczegółowej nauczanych w powiązaniu z kierunkiem (specjalnością) kształcenia i praktyką pedagogiczną w wymiarze nie mniejszym niż 270 godzin oraz odbycie pozytywnie ocenionych praktyk pedagogicznych w wymiarze nie mniejszym niż 150 godzin; o posiadaniu przygotowania pedagogicznego świadczy dyplom (zaświadczenie) szkoły wyższej albo świadectwo ukończenia kursu pedagogicznego prowa-

dzanego przez zakład kształcenia nauczycieli lub Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli,

- 3) kierunku (specjalności) studiów zbliżonym do nauczanego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć — należy przez to rozumieć kierunek (specjalność) dający dostateczną wiedzę merytoryczną z ich zakresu; o zgodności lub zbliżeniu kierunku (specjalności) studiów z nauczaniem przedmiotem lub rodzajem prowadzonych zajęć decyduje organ zatrudniający,
- 4) zakładzie kształcenia nauczycieli — należy przez to rozumieć kolegium nauczycielskie, nauczycielskie kolegium języków obcych, studium nauczycielskie i pedagogiczne studium techniczne.

§ 2. 1. Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w:

- zakładach kształcenia nauczycieli,
- placówkach doskonalenia nauczycieli,
- poradniach wychowawczo-zawodowych,
- poradniach pedagogiczno-psychologicznych,
- bibliotekach pedagogicznych,
- wojewódzkich ośrodkach politechnicznych,
- szkołach pomaturalnych,
- szkołach policealnych,
- szkołach średnich ogólnokształcących,
- szkołach średnich zawodowych

posiada osoba, która legitymuje się dyplomem ukończenia:

- 1) studiów magisterskich na kierunku (specjalności) zgodnym (lub zbliżonym) z nauczaniem przedmiotem lub

rodzajem prowadzonych zajęć i przygotowaniem pedagogicznym,

- 2) studiów magisterskich na kierunku (specjalności) innym niż nauczany przedmiot lub rodzaj prowadzonych zajęć i przygotowaniem pedagogicznym, która ponadto ukończyła studia doktoranckie, podyplomowe, uzupełniające lub inne prowadzone przez szkołę wyższą — z zakresu nauczanego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć.

2. Kwalifikacje do nauczania teoretycznych przedmiotów zawodowych w szkołach wymienionych w ust. 1 posiada również osoba, która legitymuje się dyplomem ukończenia wyższych studiów zawodowych na kierunku (specjalności) zgodnym (lub zbliżonym) z nauczaniem przedmiotem lub rodzajem prowadzonych zajęć i przygotowaniem pedagogicznym.

§ 3. Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w:

- przedszkolach,
- szkołach podstawowych,
- szkołach zasadniczych,
- placówkach oświatowo-wychowawczych,
- placówkach opiekuńczo-wychowawczych, z wyjątkiem specjalnych,

posiada osoba:

- 1) mająca kwalifikacje określone w § 2 ust. 1,
- 2) legitymująca się dyplomem ukończenia studiów wyższych zawodowych na kierunku (specjalności) zgodnym (lub zbliżonym) z nauczaniem przedmiotem lub rodzajem prowadzonych zajęć i przygotowaniem pedagogicznym,
- 3) legitymująca się dyplomem ukończenia studiów wyższych zawodowych na kierunku (specjalności) innym niż nauczany przedmiot lub rodzaj prowadzonych zajęć i przygotowaniem pedagogicznym, która ponadto ukończyła studia podyplomowe, uzupełniające lub inne prowadzone przez szkołę wyższą albo kurs prowadzony przez zakład kształcenia nauczycieli lub Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli — z zakresu nauczanego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć,
- 4) legitymująca się dyplomem ukończenia zakładu kształcenia nauczycieli na kierunku (specjalności) zgodnym z nauczaniem przedmiotem lub rodzajem prowadzonych zajęć,
- 5) legitymująca się dyplomem ukończenia zakładu kształcenia nauczycieli na kierunku (specjalności) innym niż nauczany przedmiot lub rodzaj prowadzonych zajęć, która ponadto ukończyła kurs prowadzony przez zakład kształcenia nauczycieli lub Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli — z zakresu nauczanego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć.

§ 4. 1. Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela w przedszkolach, szkołach i placówkach kształcenia i wychowania specjalnego posiada osoba, która legitymuje się dyplomem ukończenia studiów wyższych z zakresu pedagogiki specjalnej lub psychologii i specjalności nadającej kwalifikacje do pracy w określonym typie placówki kształcenia i wychowania specjalnego.

2. Kwalifikacje, o których mowa w ust. 1, posiada również osoba legitymująca się dyplomem ukończenia:

- 1) studiów wyższych i przygotowaniem pedagogicznym lub
- 2) zakładu kształcenia nauczycieli

na dowolnym kierunku (specjalności), która ponadto ukończyła studia podyplomowe, uzupełniające lub inne prowadzone przez szkołę wyższą albo kurs prowadzony przez zakład kształcenia nauczycieli lub Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli — z zakresu pedagogiki specjalnej lub psychologii i specjalności zgodnej z typem placówki kształcenia i wychowania specjalnego.

§ 5. Kwalifikacje do prowadzenia praktycznej nauki zawodu w szkołach zasadniczych i średnich zawodowych ma również osoba, która:

- 1) posiada:
  - a) świadectwo dojrzałości technikum lub szkoły równorzędnej odpowiedniego kierunku,
  - b) przygotowanie pedagogiczne,
  - c) ukończyła kurs z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz
  - d) odbyła co najmniej dwuletni staż pracy w zawodzie, którego będzie nauczać, lub posiada tytuł robotnika (pracownika) wykwalifikowanego

albo

- 2) posiada tytuł mistrza w zawodzie, którego będzie nauczać, i przygotowanie pedagogiczne.

§ 6. Kwalifikacje do nauczania przedmiotów artystycznych lub prowadzenia zajęć o tym charakterze w szkołach wymienionych w § 2 oraz przedszkolach, szkołach i placówkach wymienionych w § 3 posiada również osoba, która spełnia wymagania kwalifikacyjne, określone w odrębnych przepisach, do nauczania tych przedmiotów lub prowadzenia tych zajęć w szkołach artystycznych.

§ 7. 1. Kwalifikacje do nauczania języków obcych i innych przedmiotów wykładanych w języku obcym w nauczycielskich kolegiach języków obcych posiada absolwent:

- 1) wyższych studiów magisterskich z przygotowaniem pedagogicznym:
  - a) odpowiednich kierunków filologicznych lub
  - b) lingwistyki stosowanej,
- 2) wyższych studiów zawodowych odpowiednich kierunków, ukończonych w kraju, w którym językiem urzędowym jest język stanowiący specjalność w kolegium.

2. Kwalifikacje do nauczania języków obcych w szkołach wymienionych w § 2 oraz przedszkolach, szkołach i placówkach wymienionych w § 3 posiada:

- 1) osoba mająca kwalifikacje określone w ust. 1,
- 2) absolwent wyższych studiów zawodowych na kierunku (specjalności) nauczanie języka obcego,
- 3) absolwent nauczycielskiego kolegium języków obcych,
- 4) osoba legitymująca się dyplomem studiów wyższych dowolnego kierunku i świadectwem państwowego nauczycielskiego egzaminu z języka obcego II stopnia

lub innym egzaminem równoważnym, określonym odrębnymi przepisami o państwowych egzaminach z języków obcych.

3. Kwalifikacje do nauczania języków obcych w przedszkolach, szkołach podstawowych i placówkach wymienionych w § 3 posiada również osoba, która legitymuje się co najmniej świadectwem dojrzałości i świadectwem państwowego nauczycielskiego egzaminu z języka obcego I stopnia albo innym egzaminem równoważnym, określonym odrębnymi przepisami.

§ 8. Kwalifikacje do prowadzenia zajęć bibliotekarskich w bibliotekach szkolnych posiada również osoba, która legitymuje się:

- 1) świadectwem dojrzałości liceum bibliotekarskiego lub
- 2) świadectwem dojrzałości i dyplomem policealnego studium bibliotekarskiego,

a ponadto przygotowaniem pedagogicznym.

§ 9. Kwalifikacje do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego (kultury fizycznej) w placówkach wychowania pozaszkolnego posiada również osoba, która legitymuje się świadectwem dojrzałości i stopniem instruktora sportu, uzyskanym według zasad określonych odrębnymi przepisami, a ponadto posiada przygotowanie pedagogiczne.

§ 10. Kwalifikacje do nauczania religii posiada osoba, która spełnia wymagania kwalifikacyjne określone w odrębnych przepisach.

§ 11. 1. Kwalifikacje do nauczania lub prowadzenia zajęć w grupach, oddziałach, przedszkolach lub szkołach

umożliwiających uczniom podtrzymywanie tożsamości narodowej, etnicznej i językowej posiada osoba spełniająca wymagania kwalifikacyjne określone w rozporządzeniu dla danego typu szkoły lub przedszkola, a ponadto wykazuje się znajomością języka, w którym naucza lub prowadzi zajęcia.

2. Znajomość języka, o której mowa w ust. 1, potwierdza się odpowiednim dyplomem (świadectwem) lub stwierdza ją organ zatrudniający w porozumieniu z właściwym stowarzyszeniem (związkiem) mniejszościowym lub etnicznym.

§ 12. Nauczyciele zatrudnieni w dniu wejścia w życie rozporządzenia, którzy spełniali wymagania kwalifikacyjne na podstawie dotychczasowych przepisów oraz uzyskali mianowanie, posiadają kwalifikacje w rozumieniu przepisów niniejszego rozporządzenia.

§ 13. Warunki fizyczne i zdrowotne niezbędne do wykonywania zawodu nauczyciela spełnia osoba, która przed nawiązaniem stosunku pracy przedstawiła — według zasad określonych w odrębnych przepisach — zaświadczenie lekarskie stwierdzające posiadanie tych warunków.

§ 14. Traci moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 maja 1989 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli nie mających wyższego wykształcenia (Dz. U. Nr 34, poz. 189 i z 1990 r. Nr 56, poz. 329).

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Edukacji Narodowej: *R. Głębocki*